

KARTA KURSU

Nazwa	PROBLEM PRZEMOCY W SPOŁECZEŃSTWIE
Nazwa w j. ang.	<i>The problem of violence in society</i>

Koordynator	dr Wioleta Adamczyk-Bębas	Zespół dydaktyczny
		dr Wioleta Adamczyk-Bębas
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z psychologicznymi i społecznymi aspektami przemocy w społeczeństwie. Dostarczenie wiedzy związanej z typologią przemocy, przyczynami i jej konsekwencjami. Poznanie ogólnopolskich standardów usług i modeli przeciwdziałania przemocy.

Warunki wstępne:

Wiedza	Wiedza o społeczeństwie, wiedza z zakresu psychologii społecznej
Umiejętności	Umiejętność logicznego myślenia i dyskusowania
Kursy	Psychologia społeczna, Socjologia

Efekty kształcenia:

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Student ma wiedzę dotyczącą typologii, przyczyn przemocy w społeczeństwie. Posiada wiedzę na temat mechanizmów przemocy, zna miejsce i znaczenie etyki i nauk społecznych w tym prawnych w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną dotyczącą przemocy.	K_W01
	W02, Student posiada wiedzę na temat specyfiki problemów społecznych oraz sposobów ich rozwiązywania. Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawnej przed przemocą.	K_W06

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Student potrafi formułować i analizować problemy społeczne oraz dobierać metody ich rozwiązywania w zakresie konfliktów społecznych w rodzinie i innych instytucjach.	K_U01

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
	K01, Student rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz dokonywania samooceny kompetencji. Rozumie znaczenie edukacji przeciwko przemocy.	K_K02

studia stacjonarne

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin		30							

studia niestacjonarne

Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin		20							

Opis metod prowadzenia zajęć – **studia stacjonarne**:

Metody podające, metody wspierające autonomiczne uczenie się, metoda komunikacyjna oraz zadaniowa, metody problemowe, metody eksponujące (oglądowe) - pokaz i aktywny opis filmów, metody aktywizujące, dyskusja dydaktyczna.

Opis metod prowadzenia zajęć – **studia niestacjonarne**:

Metody podające, metody wspierające autonomiczne uczenie się, metoda komunikacyjna oraz zadaniowa, metody problemowe, metody eksponujące (oglądowe) - pokaz i aktywny opis filmów, metody aktywizujące, dyskusja dydaktyczna.

Formy sprawdzania efektów kształcenia – **studia stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x		x					x
W02						x		x					x
U01						x		x					x
K01						x		x					x

Formy sprawdzania efektów kształcenia – studia niestacjonarne:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01						x		x					X
W02						x		x					X
U01						x		x					X
K01						x		x					X

studia stacjonarne

Kryteria oceny	Obecność na zajęciach 50% i udział w dyskusji 50%.
----------------	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Obecność na zajęciach 50% i udział w dyskusji i50%.
----------------	---

Uwagi	-----
-------	-------

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

1. Problem przemocy we współczesnym świecie. Pojęcie i formy przemocy. Przyczyny zjawiska. Etapy przemocy. Przeciwdziałanie przemocy.
2. Przemoc w rodzinie. Rodzaje przemocy w rodzinie. Przyczyny i źródła przemocy.
3. Dziecko jako ofiara przemocy. Wstyd u dzieci krzywdzonych. Mechanizmy i konsekwencje.
4. Zewnętrzne zjawiska stymulujące przemoc w rodzinie. Chaos aksjologiczny. Konsumpcja.
5. Jak działają sprawcy przemocy. Utrzymanie ofiary w stanie ciągłego przerażenia i bezradności. Wszecchobecna kontrola. Stosowanie gróźb, zastraszanie. Manipulacja. Wychowanie w ofierze poczucia winy. Izolowanie ofiary.
6. Skutki przemocy. Zmiany w sferze emocjonalnej. Zmiany w postrzeganiu siebie i prześladowcy. Zmiany w relacjach z innymi. Syndrom rezygnacji. Syndrom sztokholmski.
7. Pomoc ofiarom przemocy. Pomoc instytucjonalna. Systemy indywidualne. Organizacje i fundacje. Pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna. Terapia indywidualna. Spotkania grupowe.
8. Psychologiczny obraz osoby stosującej przemoc i jej funkcjonowania.
9. Mediacja jako sposób likwidacji konfliktu między pokrzywdzonym a jego sprawcą.
10. Agresja i przemoc w szkole.
11. Przemoc rówieśnicza i jej przyczyny. Cyberprzemoc jako rodzaj przemocy rówieśniczej.
12. Zadania szkoły w profilaktyce przemocy. Jak możemy przeciwdziałać agresji i przemocy w szkole.
13. Gaslighting – forma psychicznej manipulacji (gaslighting w związku, w rodzinie, w pracy).
14. Mobbing w pracy – rozpoznanie i metody przeciwdziałania.
15. Autoagresja u dzieci i młodzieży.
16. Przemoc wobec osób niepełnosprawnych.
17. Przemoc wobec osób starszych. Czynniki generujące problem. Charakterystyka sprawców przemocy. Sposoby zapobiegania przemocy.
18. Agresja i przemoc w mediach.
19. Przemoc a uzależnienia. Substancje psychoaktywne jako czynniki ryzyka.
20. Dyskryminacja i uprzedzenia.
21. Stalking i cyberstalking.

Wykaz literatury podstawowej:

1. Mazur J., Przemoc w rodzinie. Teoria i rzeczywistość, Warszawa 2002.
2. Mellibruda Jerzy, Przeciwdziałanie przemocy domowej, Wyd.: Instytut Psychologii Zdrowia, 2011.
3. Gulli B., Wysocka- Pieczyk M., Dziecko jako ofiara przemocy, Kraków 2009.
4. Herman J. L., Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi, Gdańsk 1999
5. Krahe B., Agresja, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2006
6. Rode D., Psychologiczne uwarunkowania przemocy w rodzinie. Charakterystyka sprawców, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2010
7. Adamczyk D., Adamczyk-Bębas W., Bębas S., Wobec przemocy. Wychowanie – profilaktyka – wsparcie, Wyd. UP, Kraków 2021

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Dyjakon D., Przemoc domowa. Czy można wybaczyć i być razem, Warszawa 2016
2. Morciniec P. (red.), Oblicza przemocy. Od przyczyn do przeciwdziałania, Opole 2012.
3. Maćkowiak J., Osoby starsze jako ofiary przemocy domowej. Ujęcie wiktymologiczne, Kraków 2017.
4. Chuchra M., Jęczeń J., (red) Przemoc w małżeństwie i rodzinie, Lublin 2012
5. Krüger A., Pierwsza pomoc dla pokrzywdzonych dzieci. Kraków 2009.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia stacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	----
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	---
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	20
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – **studia niestacjonarne** :

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	----
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	---
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	25
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3